

THEORETICAL METHODS AND IMPROVEMENT OF SCIENCE

Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference

Bordeaux, France

(December 12 – 14, 2022)

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40365-671-7

The VII International Scientific and Practical Conference «Theoretical methods and improvement of science», December 12 – 14, Bordeaux, France. 348 p.

Text Copyright © 2022 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2022 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Veligotska Y., Malik N. Peculiarities of the formation of urban medical clusteres of healthcare facilities. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference. Bordeaux, France. Pp. 15-16.

URL: <https://eu-conf.com/ua/events/theoretical-methods-and-improvement-of-science/>

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES		
1.	Герасимчук Л.О., Літвін А.В., Костюченко Р.В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РИЗИКУ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ВІД ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	13
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
2.	Veligotska Y., Malik N. PECULARITIES OF THE FORMATION OF URBAN MEDICAL CLUSTERES OF HEALTHCARE FACILITIES	15
BIOLOGY		
3.	Лукаш О.О., Новик В.О., Кушнір А.І. ВИДОВИЙ АНАЛІЗ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ВЗДОВЖ ДОРІГ У СИСТЕМІ ОЗЕЛЕНЕННЯ СОЛОМ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА ТА ШЛЯХИ ЙОГО ОПТИМІЗАЦІЇ	17
CHEMISTRY		
4.	Дундуков П., Ущাপовський Д., Васильєв Г. ЕЛЕКТРОХІМІЧНЕ ОТРИМАННЯ МІДІ З ВІДПРАЦЬОВАНИХ КИСЛИХ МІДНО-ХЛОРИДНИХ РОЗЧИНІВ ТРАВЛЕННЯ ДРУКОВАНИХ ПЛАТ	22
CULTUROLOGY		
5.	Dobroier N. RESEARCH METHODS OF REFUGEES AND INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN THE NEW SOCIO-CULTURAL SPACE (ASSOCIATIVE METHOD)	25
ECONOMY		
6.	Puzyrova P. FINANCIAL POTENTIAL OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW: THE CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT	27
7.	Головацька С.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРУВАННЯ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	32

8.	Козуб В.О., Керімова Е.Г.К. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	36
9.	Колодійчук А.В. РЕГІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ	41
10.	Крисак А.І., Ємець О.А. АСПЕКТИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСНИКІВ АТО ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ	47
11.	Машошина Т.В., Супрун О.О., Порхун Д.В. ЗНАЧЕННЯ ТА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА	50
12.	Мірошниченко О.В., Філіпова Н.А. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	53
13.	Приступа Л., Кудрик Н. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ДИНАМІКИ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	58
14.	Хайло Я.М., Хайло В.О. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ ВОДОПОСТАЧАННЯ МІСТ	63
15.	Шевченко І.О. АДАПТАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ДО ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ НА ГЛОБАЛЬНИХ РИНКАХ	68
GEOGRAPHY		
16.	Абдикадирова А., Спанкулова Л. ЦИФРЛАНДЫРУ НАРЫҒЫНДА МҰРАЖАЙ ҚЫЗМЕТІНІҢ ДАМУЫ	72
17.	Непша О.В., Дьячкова А.В., Дьячкова Л.І. КАШТАНОВІ ҐРУНТИ ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ВЛАСТИВОСТІ	77

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Козуб Вікторія Олександрівна

канд. екон. наук, доцент
професор кафедри міжнародної економіки і менеджменту

Керімова Ельнара Гарід кизи

Магістрант ОП «Міжнародна економіка»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
м. Харків, Україна

У сучасних умовах сільське господарство України є однією з найважливіших галузей економіки. Аграрний сектор забезпечує продовольчу та, певною мірою, економічну, екологічну та енергетичну безпеку країни, розвиток технологічно суміжних галузей національної економіки. Як великий виробник різноманітної сільськогосподарської продукції та продовольства, Україна протягом багатьох років займає важливе місце у структурі світового експорту агропродовольчої продукції.

Ринок аграрної продукції – це складна економічна та інституційна система, яка оснований на доведенні сільськогосподарської та продовольчої продукції до кінцевого споживача через фондові біржі, оптову та роздрібну торгівлю, логістичні та інформаційні мережі торгівлі сільськогосподарською сировиною та харчовими напівфабрикатами, виробленою або імпортованою готовою продукцією. Агропродовольчі ринки мають низку ознак, які принципово відрізняють їх від інших ринків [1, с. 5]:

1) соціальна спрямованість і значущість, оскільки стан цього ринку відображає рівень розвитку всього суспільства;

2) напрямок розвитку аграрного ринку визначають потреби та можливості кінцевих споживачів продуктів харчування.

3) аграрний ринок поєднання процесів виробництва та споживання, а отже має властивості системи, що знаходиться у стані безперервного розвитку.

Аграрний ринок є комплексним поняттям, яке включає ринок матеріальних ресурсів сільськогосподарських товаровиробників і переробних підприємств, ринок сільськогосподарської сировини та ринок продовольства. При цьому аграрний (сировинний) і продовольчий ринки також структуровані, тому виділяють окремі продуктові ринки – зернових, цукру, молока і молочних продуктів, м'яса, фруктів, овочів та ін.

Для агропромислового комплексу (АПК) основним засобом виробництва є земля, яка використовується для вирощування сільськогосподарської продукції та сировини для виробничого та невиробничого споживання. У правовому контексті агропромислове господарство визначається як складна біологічно-

економічна система, яка є інтегрованою формою сільського господарства та суміжних з ним галузей матеріально-технічного забезпечення, закупівлі, переробки, зберігання та доставки споживачам сільськогосподарської продукції [2, с. 9]. Вважаємо, що в якості основних структурних складових агропромислового комплексу, як пріоритетного сектору економіки України, доцільно виділити наступні (рис. 1).

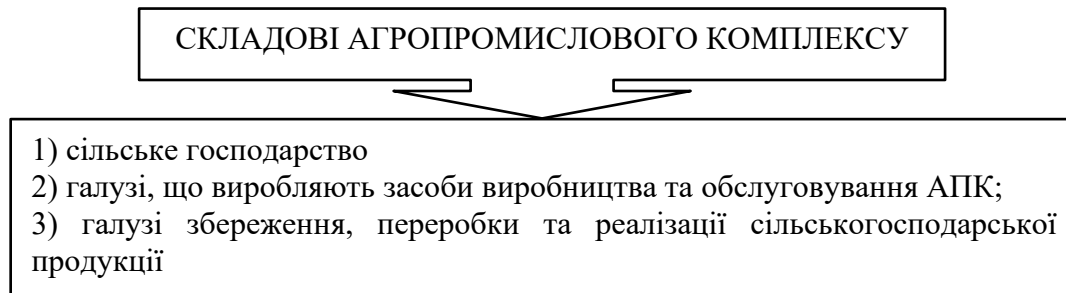

Рис. 1. Основні структурні складові АПК [3, с. 157]

Виходячи зі структури АПК, до підприємств галузі належать:

1) підприємства сільського господарства (рослинництва, тваринництва), водного господарства та мисливського господарства;

2) підприємства, що виробляють засоби виробництва та обслуговують АПК (сільськогосподарська техніка, хімічна промисловість, комбікорми та мікробіологічна промисловість, наукові послуги, сільськогосподарське та меліоративне будівництво);

3) підприємства по збереженню, переробці та реалізації сільськогосподарської продукції (зберігання, харчова, легка промисловість, торгівля, транспортування).

Україна має сприятливі природно-кліматичні та природно-ресурсні передумови для розвитку сільськогосподарського виробництва, що призвело до формування великих горизонтально та вертикально інтегрованих холдингових структур аграрного сектора.

Згідно з дослідженнями, обсяг міжнародної торгівлі зростає з кожним роком і досяг близько 17,7 трлн. дол. США, з яких 8,5% припадає на продовольчу продукцію [4]. Агроринок є одним із найбільш ліквідних і конкурентних, зі стійким і прогнозованим попитом. Загалом світова торгівля сільськогосподарською продукцією зберігає досить позитивну динаміку зростання, враховуючи триваючі тенденції зростання населення та доходів у багатьох країнах. За останні 10 років його глобальний обсяг зріс майже в 1,5 рази до 1,5 трлн. дол. [4]. Згідно з аналізом даних та експертними розрахунками міжнародної міжурядової організації ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), середньорічні темпи зростання світової торгівлі агропродовольчою продукцією за цей же період становили 3,4 %, з яких темп зростання у країнах, що розвиваються становив 4,9%, у країнах з перехідною економікою – 7 %, та 2,2% у розвинених економіках [4].

Основною тенденцією останніх років стало помітне зниження структури світової торгівлі продуктами харчування, при цьому зменшилася частка розвинутих економік за рахунок країн, що розвиваються, і країн з перехідною економікою. Прогнозується, що протягом наступних 12 років, якщо поточна динаміка та темпи зростання збережуться, обсяги торгівлі продовольством між країнами, що розвиваються, подвояться приблизно до 1,2 трлн. дол. США, а в країнах з перехідною економікою цей показник перевищить 1000 млн. дол. США [4]. Аналіз даних про розподіл світової торгівлі агропромисловою продукцією за основними континентами показує, що найбільші обсяги торгівлі припадають на країни Європи, Америки та Азії. При цьому впродовж останніх 10 років за середньорічними темпами приросту всього обсягу світової торгівлі агропродовольчою продукцією лідером є країни Азії, тоді як найнижчі темпи спостерігаються у Європі. Абсолютне експортне лідерство світового аграрного ринку складають свіжі або сушені фрукти та горіхи, продукти харчування, олійні культури та фрукти, інше м'ясо та їстівні м'ясні субпродукти, овочі. Проте, незважаючи на те, що пшениця, ячмінь, кукурудза та інші основні вітчизняні експортні сільськогосподарські продукти складають відносно велику частку світової торгівлі агропромисловою продукцією, вони не стали лідерами у зростанні світової торгівлі сільськогосподарськими продуктами.

Вітчизняним агровиробникам необхідно уважно стежити за його змінами та аналізувати найвигідніші напрямки, які варто розвивати для експорту, насамперед продукції сировинного характеру з високою ціною. Зокрема, однією з найбільш динамічних товарних позицій на світовому ринку агропродукції за темпами зростання є «яловичина свіжа, охолоджена або заморожена», світовий обсяг торгівлі якою становить приблизно 46 млрд. дол. США і зростає зі швидкістю 3,8% на рік. Досить перспективним є товарне позиціонування «овочі», світовий товарообіг яких становить близько 70,5 млрд. дол. США із середньорічним темпом зростання 3,7%. Те саме стосується товару «Фрукти та горіхи, свіжі або сушені», обсяг торгівлі яким досяг майже 121,1 млрд. дол. США з середньорічним темпом зростання 5,3% [4].

Агропромисловий комплекс України поєднує вирощування та виробництво сільськогосподарської продукції, забезпечує її переробку та організує забезпечення виробників засобами виробництва, тобто включає забезпечуючи галузі, сукупність яких створює розгалужену систему економічних відносин.

Чинники формування міжнародної конкурентоспроможності агропродукції України різняться залежно від різних ринків і асортименту продукції. Якщо для розвинених країн основним чинником є якість продукції, екологічність і безпека, то для менш розвинених країн Азії – кінцева ціна з урахуванням умов доставки. У країні ЄС ми можемо продавати лише найякіснішу пшеницю, а в країни Азії та Африки – більше зерна другого сорту та фуражного зерна. Українська тваринницька продукція (крім м'яса птиці) за більшістю параметрів програє європейським, північноамериканським та австралійським конкурентам, натомість ми маємо міцні позиції в галузях олії, горіхів, меду, окремих видів овочів та фруктів.

Аграрний ринок країн ЄС характеризується повільним зростанням і гострою конкуренцією. Загалом можливості доступу до цих ринків для підприємств з країн поза ЄС є низьким, оскільки країни ЄС мають високий рівень самозабезпечення всіма видами сільськогосподарської продукції (як для споживання, так і для вирощування тварин). Але ситуація з рослинними продуктами залежить від конкретного типу. Так, наприклад, якщо ринок зерна буде збалансованим, то на ринку олійних культур буде багато імпорту.

Концентрація ринку на рівні розподілу аграрної продукції та її низька диференціація призводять до наявності гострої конкуренції на ринку сільськогосподарської продукції ЄС. Ринок молочної продукції та ринок зерна характеризуються помірними загрозами для показників, що визначають владу споживачів, постачальників та рівень конкуренції. Для молочних продуктів це можна пояснити збільшенням можливостей диференціації та використанням стратегій нішевого та органічного виробництва. Ринок м'яса та м'ясопродуктів характеризується високою купівельною спроможністю, але країни ЄС належать до групи країн із яскраво вираженою протекціоністською політикою в аграрному секторі [5, с. 37-39].

Бар'єри для торгівлі всередині ЄС є високими, хоча вони пом'якшуються різними преференційними схемами, які забезпечують відносно сприятливі умови входу для країн з найбільшою конкурентною перевагою в сільськогосподарському секторі. Є два найважливіших бар'єри, які впливають на конкурентоспроможність підприємств на цьому ринку, а саме обмеження доступу до ринку, засновані на торговельній політиці, і внутрішня підтримка, заснована на Спільній сільськогосподарській політиці (ССП). ЄС активно використовує обидва інструменти політики.

Обмеження доступу до ринку, які використовує ЄС, включають тарифи, квоти та нетарифні обмеження. Структура тарифів ЄС свідчить про їх зростання на сільськогосподарську продукцію. В результаті згідно з переглянутою європейською торговельною політикою в 2016 р. середнє мито на сировину для основних споживчих товарів і харчових продуктів становило 9,9 %, тоді як середнє мито на оброблені харчові продукти було більш ніж удвічі – 19,4 %. Тарифної лібералізації торгівлі України з країнами ЄС було досягнуто шляхом скасування 83,1% тарифних позицій при експорті на його територію та 35,2% тарифних позицій при імпорті європейської продукції на територію України. Водночас для сільськогосподарської продукції було запроваджено перехідний період від 1 до 7 років та безмитні тарифні квоти [6].

Аграрна продукція імпортується за кількома режимами імпорту, більшість імпортних товарів потрапляє на ринок ЄС з нульовими тарифами. Більше половини (54%) безмитного імпорту сільськогосподарської продукції ЄС становлять біржові товари, зокрема зернові та олійні культури, борошно, рослинні олії, какао та кава. Фрукти, овочі та горіхи, включаючи продукти їх переробки та соки, складають більшу частину імпорту, що підпадає під тарифи. З 38% імпорту сільськогосподарської продукції в ЄС, що користується преференційним режимом, 2/3 імпортовано за тарифами, зниженими внаслідок

двосторонніх торговельних угод [5; 7].

Значна уваги в Україні приділяється впровадженню вимог європейських та міжнародних стандартів безпеки та якості продуктів харчування (НАССР, ISO, EN, Кодексу Аліментаріус) у сфері агропромислового виробництва, бо це одна з умов вступу до Європейського Союзу [5]. Проте Україні ще на низькому рівні знаходиться адаптацією до світових стандартів як у харчовій галузі, так і щодо вимог до певних груп харчових продуктів.

З метою мінімізації ризиків та збільшення можливостей використання українського аграрного сектору через відкриття європейських ринків необхідно реалізувати низку заходів державної аграрної політики, які відповідають принципам державної підтримки та регулювання, закріпленим в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, а саме: прискорити процес впровадження європейських та міжнародних стандартів безпеки та якості харчових продуктів у сфері агропромислового виробництва; розробити систему моніторингу зовнішньоторговельних операцій з країнами ЄС, як механізм оперативного реагування на зміни кон'юнктури на аграрних ринках; сприяти розвитку дрібного фермерського виробництва відповідно до ринкових механізмів функціонування аграрного сектору.

Список літератури

1. Кирилюк Є.М. Аграрний ринок як економічна категорія: сутнісні ознаки й особливості. Агросвіт. 2011. № 12. С. 2–10. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJrN/agrosvit_2011_12_2.
2. Kostetska K., Khumarova N., Umanska Y., Shmygol N., Koval V. Institutional qualities of inclusive environmental management in sustainable economic development. Management Systems in Production Engineering. 2020. №28 (2). С. 15-22.
3. Резнік Н.П. Ефективність деривативів на світових біржових ринках. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2016. № 2. С. 147–151.
4. Звіт ООН про результати за 2021 рік. Режим доступу: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2022-06/UNCountryResultsReport2021UA_v02.pdf
5. Вітько Д.О. Детермінанти міжнародної конкурентоспроможності українських аграрних підприємств. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 17. Ч. 1. С. 36–40.
6. Гудзинський О.Д. Формування системи інвестиційного забезпечення стратегічного розвитку сільськогосподарських підприємств. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2013. № 4. С. 5-8. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_4_2.
7. Бородіна О.М., Прокопа І.В. Майбутнє сільського сектору України – від екстрактивного використання до інклюзивного розвитку. Економіка України. 2018. № 11-12. С. 104–121.